

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Praktyki zawodowe język polski w szkole podstawowej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-PJPH-35hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III (po 4 semestrze – wrzesień)
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **45 h PRAKTYKA**
9. Liczba punktów ECTS: 1,5
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Anita Gis, anita@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak[częściowo/w całości]/nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Praktyczne przygotowanie do podjęcia pracy w zawodzie nauczyciela polonisty w szkole podstawowej:

- weryfikowanie wiedzy przedmiotowej, metodycznej, pedagogicznej i psychologicznej oraz własnych predyspozycji do wykonywania zawodu;
- wdrażanie do analizowania skuteczności i efektywności podejmowanych działań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela;
- zdobywanie i doskonalenie kompetencji w zakresie samodzielnego projektowania, realizowania i ewaluowania lekcji języka polskiego (literacko-kulturowych i językowych) oraz polonistycznych zajęć pozalekcyjnych;
- rozwijanie umiejętności związanych z integrowaniem i uwzględnieniem interdyscyplinarnego charakteru lekcji języka polskiego w realizacji celów kształcenia polonistycznego;
- pogłębianie umiejętności indywidualizowania i personalizowania procesu nauczania;
- formowanie kompetencji interpersonalnych i intrapersonalnych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): student/studentka uczestniczył/a w zajęciach z bloku pedagogiczno-metodycznego i uzyskał/a zaliczenia przedmiotów specjalizacyjnych realizowanych na I i II roku studiów.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EU dla kierunku studiów
EU_01	potrafi przeanalizować cudze i własne działania nauczycielskie (dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze);	HS_W02, HS_W11, HS_U03, HS_U04, HS_U08, HS_K05, HS_K07, HS_K09
EU_02	diagnozuje potrzeby, możliwości, zdolności każdego ucznia oraz indywidualizuje zadania i dostosowuje metody, treści i sposoby oceniania do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów;	HS_W02, HS_W06, HS_W11, HS_U03, HS_U04, HS_U05, HS_U10, HS_K06, HS_K07, HS_K09
EU_03	adekwatnie dobiera, tworzy oraz testuje materiały, środki (w tym multimedialne i technologie informacyjne), metody pracy	HS_W02, HS_U08, HS_U14, HS_K05, HS_K07, HS_K09,

	w celu samodzielnego projektowania, a także efektywnego realizowania działań wynikających z roli nauczyciela;	
EU_04	dba o prawidłowe procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego; poprawnie posługuje się językiem ojczystym, wykazując troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej i uczniów;	HS_W02, HS_U02, HS_U11, HS_K01, HS_K02, HS_K06
EU_05	ma umiejętność współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami, i rodzicami uczniów, oraz innymi osobami tworzącymi społeczność szkolną i lokalną; wykazuje aktywność w podejmowaniu działań profesjonalnych samodzielnie i zespołowo, przyjmując różne role;	HS_W11, HS_U05, HS_U10, HS_K05, HS_K08, HS_K09,
EU_06	wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, który poszukuje ciekawych form pracy dla uczniów i siebie.	HS_W02, K_W06, HS_K01, HS_U04, HS_U07, HS_U08, HS_U11, HS_U14

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Przygotowanie do praktyki ciągłej <ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnienie zadań i obowiązków związanych z realizacją praktyki (cele praktyki, regulamin, obowiązki studenta i jego opiekunów, obowiązująca dokumentacja, warunki zaliczenia). 	EU_01, EU_05, EU_06
Poznawanie szkoły <ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz sposobami ich realizacji. 	EU_01, EU_04, EU_05, EU_06,
Edukacja polonistyczna w klasach IV-VIII w świetle dokumentów szkolnych <ul style="list-style-type: none"> Analizowanie programu nauczania, planów wynikowych, podręczników do języka polskiego, przewodników metodycznych; planów pracy bibliotekarza szkolnego (np. lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, konkursy itp.) 	EU_01, EU_06
Polonista wychowawcą <ul style="list-style-type: none"> Uczestniczenie w spotkaniach rady pedagogicznej oraz zespołu wychowawców klas; udział w pozalekcyjnych działaniach opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli (spotkania rady rodziców i samorządu uczniowskiego, apele, imprezy szkolne, zorganizowane wyjścia grup uczniowskich, różne formy współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym, zajęcia pozalekcyjne, dyżury na przerwach międzylekcyjnych). Poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń. Współpraca z psychologiem, pedagogiem, logopedą, bibliotekarzem dotycząca różnych sytuacji dydaktycznych i wychowawczych, które występują w danej szkole. Przygotowanie i przeprowadzenie dwóch lekcji wychowawczych (kl. IV-VI, kl. VII-VIII). 	EU_01, EU_02, EU_03, EU_04, EU_05, EU_06

<p>Zadania nauczyciela polonisty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w spotkaniach zespołu przedmiotowego. • Obserwacja lekcji języka polskiego i ich analizowanie (związki między praktyką – konstrukcja lekcji, zadania, metody, cele itd. a teorią dydaktyczną). • Analizowanie propozycji metodycznych w podręcznikach oraz w innych – pochodzących z różnych źródeł – materiałach pomocniczych (pochodzących z różnych źródeł) i ich funkcjonalnego wykorzystania. • Krytyczna ocena i twórcze wykorzystanie dostępnych publikacji dydaktycznych dotyczących uczniowskich kompetencji. • Wykorzystanie narzędzi diagnostycznych w pracy z uczniem umożliwiających określanie kompetencji kluczowych, umożliwiających funkcjonowanie człowieka we współczesnym świecie. • Znajomość i zastosowanie sposobów rozwijania kompetencji literackich, kulturowych i językowych uczniów. • Tworzenie autorskich projektów lekcji dotyczących kształcenia literacko-kulturowego i językowego (zgodnie z wymaganiami przedstawionymi na zajęciach z metodyki) i ich realizacja. • Prowadzenie lekcji języka polskiego z uwzględnieniem holistycznego wymiaru przedmiotu i jego funkcji formacyjnej. • Lekcja sprawdzająca – przygotowanie do lekcji, refleksje studenta po przeprowadzeniu zajęć, omówienie z udziałem nauczyciela opiekuna praktyki/w miarę możliwości z dyrektorem szkoły, innymi nauczycielami polonistami, nauczycielem akademickim. 	<p>EU_01, EU_02, EU_03, EU_04, EU_05, EU_06</p>
<p>Szkolne zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobieranie strategii uczenia się do umiejętności uczniów i stopnia trudności omawianych treści. • Organizowanie pracy indywidualnej z uczniami (diagnozowanie zdolności i potrzeb, projektowanie i realizowanie zajęć z wybranym uczniem lub grupą uczniów, ewaluacja zajęć). 	<p>EU_01, EU_02, EU_03, EU_04, EU_05, EU_06</p>
<p>Autorefleksja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką. • Ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron). • Podsumowanie praktyk z udziałem studenta/-ów, nauczyciela – opiekuna praktyki, dyrektora szkoły, w miarę możliwości nauczycieli polonistów/nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za przygotowanie nauczycielskie studentów. 	<p>EU_01, EU_02, EU_03, EU_04, EU_5, EU_06</p>

5. Zalecana literatura:

- zasady odbywania praktyk na WFPIK UAM, program praktyki;
- program, podręcznik i przewodnik metodyczny wykorzystywany w nauczaniu języka polskiego przez nauczyciela – szkolnego opiekuna praktyk;
- lektura omawiana w czasie zajęć audytoryjnych z przedmiotów bloku pedagogiczno-dydaktycznego;
- wybrane internetowe portale i strony edukacyjne;
- obowiązujące akty prawne.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Elementy wykładu z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	X
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) Teczka praktyk (dokumentacja zgodna z instrukcją praktyk)	X

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Lekcja sprawdzająca - (obserwacja wykonawstwa)	X	X	X	X	X	X
Portfolio						
Inne (jakie?) – Teczka praktyk (dokumentacja wymieniona w instrukcji/regulaminie praktyk)	X	X	X	X	X	X

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		45
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		1,5

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

Ocena **bardzo dobry (bdb, 5,0)**

Student/studentka

- przekazuje pełną staranną i przejrzystą dokumentację wskazaną w programie praktyki, uwzględniającą pogłębione refleksje dotyczące sfery osobistej (rozwój osobowości, relacje z innymi, spojrzenia na siebie w roli nauczyciela);
- potrafi redagować konspekty w pełni poprawne pod względem merytorycznym, językowym i metodycznym (trafny dobór metod i form pracy, sposób formułowania tematu, adekwatne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności); konspekty są spójne i zhierarchizowane (logiczne następstwo poszczególnych ogniw lekcji), zawierają wyraźną i zrozumiałą myśl przewodnią oraz mają autorski charakter;
- potrafi przygotować i prowadzić lekcje języka polskiego (literacko-kulturowe, językowe), uwzględniając poziom klasy i odwołując się (w fazie projektowania i realizacji) do teorii dydaktycznej analizowanej na zajęciach z metodyki;
- proponuje metody pracy sprzyjające indywidualizacji procesu kształcenia, jak i rozwijające kompetencje społeczne (skłaniające uczniów do interakcji);
- posiada umiejętność samooceny oraz dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji (w swojej argumentacji odwołuje się do teorii dydaktycznej i potrafi przywołać celowo dobrane przykłady);
- potrafi opisać przebieg lekcji obserwowanych, uwzględniając działania nauczyciela i ucznia oraz umie je ocenić pod względem metodycznym (odwołując się do teorii dydaktycznych związanych z kształceniem polonistycznym).

Ocena **dobry plus (+db; 4,5)**

Student/studentka

spełnia wszystkie kryteria na ocenę 4,0 i niektóre kryteria na ocenę 5,0.

Ocena **dobry (db; 4,0)**

Student/studentka

- przekazuje pełną dokumentację wskazaną w programie praktyki, uwzględniającą refleksje dotyczące sfery osobistej (rozwój osobowości, relacje z innymi, spojrzenia na siebie w roli nauczyciela);
- potrafi sporządzać konspekty zawierające oczekiwania merytoryczne, poprawne pod względem metodycznym (trafny dobór metod i form pracy) i językowym, mogące zawierać sporadyczne usterki (np. schematyczny sposób redagowania tematu, niejasne zapisy w opisie metod, celów szczegółowych), raczej spójne (zastrzeżenia może budzić czasami np. następstwo poszczególnych ogniw lekcji);
- potrafi przygotować i prowadzić lekcje języka polskiego (literacko-kulturowe, językowe), uwzględniając poziom klasy i odwołując się (w fazie projektowania oraz realizacji) do teorii dydaktycznej analizowanej na zajęciach z metodyki.
- proponuje metody pracy sprzyjające indywidualizacji procesu kształcenia, jak i rozwijające kompetencje społeczne (skłaniające uczniów do interakcji) – zastrzeżenia może budzić czasami organizacja tychże działań;
- posiada umiejętność samooceny warsztatu metodycznego oraz dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji; w argumentacji odwołuje się do podstawowych ustaleń teoretycznych (dotyczących np. struktury lekcji, metod, wprowadzania pojęć itp.);
- potrafi opisać przebieg lekcji obserwowanych, uwzględniając działania nauczyciela i ucznia oraz umie je ocenić pod względem metodycznym (odwołania do teorii dydaktycznych związanych z kształceniem polonistycznym mogą wymagać dopełnienia przykładami).

Ocena **dostateczny plus (+dst,;3,5)**

Student/studentka

spełnia wszystkie kryteria na ocenę 3,0 i niektóre kryteria na ocenę 4,0.

Ocena **dostateczny (dst; 3,0)**

Student/studentka

- przekazuje chaotycznie opracowaną i zebraną dokumentację wskazaną w programie praktyki;
- potrafi sporządzać konspekty na ogół poprawne pod względem metodycznym (ale repertuar wykorzystanych metod, form pracy jest dość ubogi); w konspektach pojawiają się usterki świadczące o brakach w warsztacie metodycznym (np. schematyczny sposób redagowania tematu, błędne zapisy w zestawie metod i celów szczegółowych); występują usterki językowe (ale nie w zadaniach dla uczniów); czasami występują opisy pomysłów zadań zamiast konkretnych zadań; struktura projektu jest raczej spójna (zastrzeżenia może budzić np. następstwo poszczególnych ogniw lekcji i realizacja funkcji jej poszczególnych części); brakuje oczekiwań merytorycznych związanych z niektórymi zadaniami;
- potrafi przygotować i prowadzić lekcje języka polskiego (literacko-kulturowe, językowe oraz eksponujące formacyjny wymiar edukacji polonistycznej), ma jednak problem z przygotowaniem zadań sprzyjających indywidualizacji procesu kształcenia i celowemu rozwijaniu kompetencji społecznych, a także uwzględniających kompetencje uczniów danej klasy; rzadko odwołuje się (w fazie projektowania i realizacji) do teorii dydaktycznej analizowanej na zajęciach z metodyki;
- posiada umiejętność samooceny warsztatu metodycznego oraz dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji; w argumentacji rzadko, ale poprawnie odwołuje się do podstawowych ustaleń teoretycznych (dotyczących np. struktury lekcji, metod, wprowadzania pojęć itp.);
- potrafi opisać przebieg lekcji obserwowanych, uwzględniając działania nauczyciela i ucznia oraz umie je ocenić pod względem metodycznym (odwołania do teorii dydaktycznych związanych z kształceniem polonistycznym pozbawione są jednak przykładów i mają charakter okazjonalny).

Ocena **niedostateczny (ndst; 2,0)**

Student/studentka

- przekazuje niekompletną dokumentację praktyki;
- nie potrafi przygotować konspektów poprawnych pod względem metodycznym (ma bardzo ubogi repertuar metod i form pracy); w konspektach pojawiają się liczne usterki świadczące o brakach w warsztacie metodycznym (np. niewłaściwy sposób redagowania tematu,

błędne zapisy w zestawie metod i celów szczegółowych, niejasny opis zadań dla uczniów, brak oczekiwań analityczno-interpretacyjnych); występują usterki językowe (także w zadaniach dla uczniów); struktura projektu jest niespójna (następstwo poszczególnych ogniw lekcji budzi zastrzeżenia, a podział na części lekcji ma charakter jedynie umowny);

- ma spore trudności z prowadzeniem lekcji języka polskiego (literacko-kulturowych oraz językowych) wynikające z rażącego braku warsztatowych; nie odwołuje się (w fazie projektowania ani w fazie realizacji, a także w fazie omawiania) do teorii dydaktycznej analizowanej na zajęciach z metodyki;

- nie posiada umiejętności samooceny warsztatu metodycznego oraz dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji; w argumentacji odwołuje się tylko do własnych przekonań i doświadczeń szkolnych, a pomija podstawowe ustalenia teoretyczne (dotyczące np. struktury lekcji, metod, wprowadzania pojęć itp.);

- nie potrafi opisać przebiegu lekcji obserwowanych, nie uwzględnia działań nauczyciela i ucznia oraz nie ocenia lekcji pod względem metodycznym.